

بوم ایده‌پردازی

به هرکجا بخواهیم برسیم، هر نوآوری و تغییری بخواهیم ایجاد کنیم، برای حل هر مسئله‌ای، نیازمند یک برنامه هستیم. اما یک برنامه، صرفاً فهرستی از اقدامات و فعالیت‌ها نیست. برنامه بیش از این‌هاست. برای تنظیم هر برنامه باید موارد زیر را تدوین کرد.

نام تیم:

مسئله

وضعیت را تحلیل کنید. مسئله دقیقاً چیست؟
علل آن چیست؟
مسئله چه عواقبی به دنبال دارد؟

مخاطب

مخاطب برنامه دقیقاً چه کسانی هستند و چه ویژگی‌هایی دارند؟

روش تغییر

برای بهبود مسئله چه باید کرد؟
مراحل تغییر را به صورت زنجیره‌وار ترسیم کنید.

شاخص موفقیت

نتایج هر مرحله از تغییر دقیقاً چه باید باشد تا آن برنامه را موفق بدانیم؟

قلمرو

مخاطبان برنامه دقیقاً در چه مکان و جغرافیایی حضور دارند و آنجا چه ویژگی‌هایی دارد؟

عوامل مؤثر

(قوت، ضعف، تهدید، فرصت)
چه عوامل درونی (قوت، ضعف) بر نتایج کار مؤثر است؟
چه عوامل بیرونی (تهدید، فرصت) بر نتایج کار مؤثر است؟

نیروی انسانی

برای پیش‌برد برنامه، به چند نفر و با چه تخصصی نیاز دارید؟

زمان

اجرای برنامه چقدر طول می‌کشد و در چه فواصل زمانی محقق می‌شود؟

منابع

اجرای برنامه، چه میزان نیروی انسانی، بودجه و زمان نیاز دارد.

بودجه (منابع، مصارف)

منابع مورد نیاز (درآمدها) و روش تأمین منابع مالی را به همراه مصارف (هزینه‌ها) فهرست کنید

فرهنگ و آیین

بکارگیری ظرفیت فرهنگی مردم

شبکه

تشکیل شبکه با حضور سایر بازیگران

اشاعه

استفاده از منبع الهام و منشأ فیض

توانمندسازی

مجهز کردن مخاطب به ابزار تغییر

پلکانی

طراحی موفقیت‌های کوچک

کسب و کار

فروش محصول یا خدمت

کارنامه

مدیریت تغییر با آمار و ارقام

تشویق و تنبیه

حمایت از رفتارهای مثبت و ممانعت از رفتارهای منفی

آموزش

بهبود، نگرش، دانش و مهارت افراد

تدوین برنامه، با وجود همه اهمیت آن، لایه رویی است. هر برنامه، آگاهانه یا ناآگاهانه، دارای پشتوانه و زیربنایی است. هیچ برنامه تغییری نمی‌توان طراحی کرد، مگر ریشه در یکی از این نه روش داشته باشد. قبل از برنامه‌ریزی باید بدانیم که با کدام زیربنای فکری می‌خواهیم پای در راه هدف بگذاریم.